

רבי אליעזר ריבלין ז"ל

אשר כל מומחיותם היא כפירה בציונות, בין הספרים החשובים שחבר ושהו"ל נמצאים: "תולדות חכמי ירושלים" לרא"ל פרומקין, "רבי זינדל מסלנט", "חרבות ירושלים", "תקנות העזבונות", מאמרי הרי"מ מלכי על ארץ ישראל והרפואה, ועוד ועוד.

בכתב יד השאיר ספר "בני משה" (תר"ל) לדות משפחת ריבלין), שחלק גדול וחי שוב ממנו — תולדות ארץ ישראל במאה האחרונה. והכין לדפוס באור על שירו רבי יוסף ריבלין.

גם העתונאות שמשה לו כמכשיר לפני ארץ ישראל בתקופת המלחמה העולמית, כי כל מה שפרסם ב"מורגן ז'ורנל", אשר היה כתבו בארץ, תיאר את מצבנו וסב"ל לותינו בימי שלוט התורכים בה.

בדרכים נפלאות הצליח להעביר את ידיעותיו לארצות הברית, ולא פעם היה בזה משום סכנה לחייו, אבל הוא לא חת מפניה. כשפרסם אז את מאמרו "ג'מיל פחה מלקה יהודים בארץ ישראל" בחת"מ, "עזריאל ברלין" (אליעזר ריבלין במהופך) רחפה עליו סכנת התליה, ובכל זאת לא הרפה מעבודתו החשובה, ובעצם הימים הם המשיך להעביר ידיעות על מצב הארץ.

בחיו הפרוזאיים היה משמש כמזכיר במושב זקנים הירושלמי, אשר השקיע בו עמל של עשרות שנים.

כמובן שממשכורתו התקיים בדוחק, ועם מותו נשארו אלמנתו וארבעת יתומיו הקטנים בלי כל משען, ומחובת הנהלת המוסד, שהקימו והחזיקו, להבטיח קיום לבני משפחתו, והיה זה לנחמת מה למש"ר פחה השכולה.

ר' פישל

בי' בסיון נאסף אל אבותיו ההיסטוריון הירושלמי רבי אליעזר ריבלין ז"ל. רבי אליעזר נולד בירושלים בשנת תרמ"ט והיה דור חמישי לרבי הלל ריבלין, אשר עלה לארץ בשנת תק"ע עם עלית תלמידי הגאון מוילנה.

רבי אליעזר, ככל גדולי ירושלים, התחנך בחזורים ובישיבות, והיה ת"ח חריף ובקי בנגלה ובנסתר, והמומחה בתולדות הארץ ובניה בת"ק השנים האחרונות. היה גם סופר ועיתונאי, אשר פרסם ציורים נאים מחיי ירושלים לפני המלחמה העולמית, הנותנים תמונה יפה מהתלבטויותיהם של צעירי המקום בתקופה זו היא.

רבות ונצורות פעלו בני משפחת ריבלין למען ארצנו בתקופת המאה האחרונה, מי בכספו, כי בעטו ומי בפעולותיו המדיניות, וכולם פעלו מתוך התלהבות קדושה ואהבה רבה לארץ אבות.

אהבתו של רבי אליעזר לארצנו ולבניה הביאתהו לידי חפוש וגלוי הכתבים העתיקים, שבהם מסופר זעיר פה זעיר שם על סבלותיהם ועל פעולותיהם הכבידות של החלוצים האלה; מגוילים בלים מזוקן, מפתקאות מעוכות, מכתבייד שורנים, ומדפוסים ישנים הקים בנין נאה לתולדות היהודים בארצם.

ולא מקרה הוא שהיה בודד בעבודתו, ושהרחיקוהו מכל כהונה במקצועו, כי ידעו שאהבתו הרבה לארץ לא תמנע ממנו מלהביע דעות מתנגדות, לציונות האלה שבימינו, כי כל החומר שגילה ופענח היה מטפח על פניהם של כל המטיפים לציונות קלה, ולכן נמסרו הקתדראות לדברי ימי ישראל בארצו בתקופה שמגלות ספרד לימינו אלה לאחרים בלתי מומחים.